

Biharnagybajom Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
22/2017. (XII. 21.) önkormányzati rendelete
Biharnagybajom község településképjének védelméről

Biharnagybajom Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában és Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva – a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 43/A. §-ban biztosított véleményezési jogkörében eljáró

- az állami főépítési hatáskörében eljáró Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal;
- Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság,

¹–Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Debreceni Járási Hivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály,

- Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság; valamint

– a partnerségi egyeztetés szabályai szerint bevont partnerek (teljes helyi lakosság, érdekképviselői, civil és gazdálkodó szervezetek, vallási közösségek) véleményének kikérésével – a következőket rendeli el:

I. Fejezet
ÁLTALÁNOS - BEVEZETŐ- RENDELKEZÉSEK

1. A rendelet célja

1. §

A Község sajátos településképjének társadalmi bevonás és konszenzus által történő védelme és alakítása

- a) a helyi építészeti örökség egyedi védelem (a továbbiakban: helyi védelem) meghatározásával, a védetté nyilvánítás a védelem megszüntetés szabályozásával,
- b) településképi szempontból meghatározó területek meghatározásával,
- c) településképi követelmények meghatározásával,
- d) településkép-érvényesítési eszközök szabályozásával.

2. A helyi védelem célja

2. §

(1) A település településképe és történelme szempontjából meghatározó, hagyományt őrző, a közösségek munkáját és kultúráját tükröző, sajátos megjelenésű építészeti örökség kiemelkedő, településképet meghatározó értékű elemeinek védelme, a jellegzetes karakterének a jövő nemzedékek számára történő megóvása.

(2) A helyi védelem alatt álló építészeti örökség a nemzeti közös kulturális kincs része, ezért fenntartása, védelmével összhangban lévő használata és bemutatása közérdek.

1 Módosította a 15/2019. (XI. 29.) önkormányzati rendelet 1. §-a. Hatályos: 2019. 12. 01.

(3) Tilos a helyi védett építészeti örökség elemeinek veszélyeztetése, megrongálása, megsemmisítése.

3. A településképi szempontból meghatározó területek megállapításának célja

3. §

A településképi szempontjából meghatározó területek megállapításának célja a településképhez illeszkedő településképi követelmények megállapításával a jellegzetes, értékes, helyi hagyományt őrző építészeti arculat megőrzése, a településképi kedvező alakítása:

- a) az építési tevékenységgel érintett építményekre – ide értve a sajátos építményszíntűket is,
- b) a helyi egyedi építészeti örökség védelmére, védetté nyilvánítására, a védettség megszüntetésére,
- c) a reklámok és reklámhordozók, cégek és egyéb műszaki berendezések elhelyezésére, alkalmazására, illetve tilalmára vonatkozóan.

4. A rendelet területi hatálya és alkalmazása

4. §

(1) E rendelet területi hatálya Biharnagybajom Község teljes közigazgatási területére terjed ki.

(2) E rendelet előírásait az önkormányzat képviselő-testülete által elfogadott településszerkezeti tervvel, helyi építési szabályzattal együtt kell alkalmazni.

(3) A beépítésre nem szánt területeket a helyi építési szabályzat és a hozzá tartozó szabályozási terv tartalmazza, ezen belül a településképi szempontjából meghatározó, természeti, táji védelemmel érintett területeket 15. § (3) szerint e terven kell beazonosítani.

5. Értelmező rendelkezések

5. §

E rendelet alkalmazásában

„1. Cégtábla: kereskedelmi-, szolgáltató-, vagy vendéglátó létesítmény (helyiség, együttes) nevét és az ott folytatott tevékenységet a bejáratnál feltüntető tábla, illetve felirat, mely nem minősül reklámnak.

2. CityLight formátumú eszköz: olyan információs vagy más célú berendezésnek minősülő rögzített, függőleges elrendezésű berendezés, mely legfeljebb 120/180 cm méretű látható papíralapú reklám közzétételére alkalmas felülettel, vagy legfeljebb 90" képátlójú, 16:9 arányú, álló helyzetű digitális kijelzővel rendelkezik.

3. CityBoard formátumú eszköz: olyan 2,5 métertől 3,5 magassági mértékig terjedő információs vagy más célú berendezés, melynek reklám közzétételére alkalmas mérete 7-9 m². Látható papír vagy fólia alapú, nem ragasztott, hátulról megvilágított reklám közzétételére alkalmas hátulról megvilágított felülettel, vagy ilyen méretű digitális kijelzővel rendelkezik.

4. Címtábla: e rendelet szempontjából reklámnak nem minősülő, az intézmény vagy vállalkozás nevét, esetleg egyéb adatait feltüntető tábla, névtábla.
5. Egyedi mobil tájékoztató, - ajánló tábla: információs vagy más célú berendezésnek minősülő olyan nem rögzített, egyedi méretű és akár változó feliratú tájékoztató, hirdető berendezés, mely a kereskedelmi- szolgáltató-vendéglátó tevékenység szolgáltatásairól – pl. étlapjáról stb. – ad tájékoztatást.
6. Egyedi gazdasági tájékoztató és útirányjelző tábla: információs vagy más célú berendezésnek minősülő olyan – rögzített, egyedi méretű, állandó tartalmú – hirdető berendezés, mely gazdasági-, kereskedelmi-, szolgáltató-, vendéglátó tevékenységet végzők helyéről, irányáról, megnevezéséről, tevékenységéről, telephelyéről, nyitvatartásáról, megközelítéséről, ill. a település szolgáltató épületeiről utcáiról ad információt és amelyen a szervezet arculatjának megfelelő felirat és logó is szerepelhet.
7. Épület főgerince: Az épület tömegét meghatározó, jellemzően az utcai traktus legmagasabb és leghosszabb gerince.
8. Eredeti állapot: a védett építmény építéskor fennálló állapot vagy egy olyan későbbi állapot, melyet az értékvizsgálat a védelem elrendelésekor védendő értéknek határozott meg.
9. Értékvizsgálat: a települési érték helyi védelem alá helyezésének szakmai megalapozására szolgáló, a Korm. rendeletben meghatározottak szerint annak minősülő munkarész.
10. Építkezés adatairól szóló tájékoztatás: e rendelet szempontjából reklámnak nem minősülő, az építési munkaterületen a beruházással összefüggő információkat tartalmazó felirat.
11. Földszínek: (más néven terra színek) tört, sötét, meleg színek, melyek szintartománya a barna- vörös-narancs- sárga-zöldessárga.
12. Fényreklám: rendszerint az épületek tetején vagy homlokzatán elhelyezett, saját fényforrással rendelkező, világító felületű vagy 500 lux-nál erősebben megvilágított, reklám célokat szolgáló felirat, ábra.
13. Funkcionális utcabútor: Olyan reklám elhelyezésére nem használható berendezés, mely az adott közterület használatához telepített és a berendezés funkciójából következően közösségi, továbbá a közterületet igénybe vevők igényeit szolgálja. (település ismertségét növelő, térbeli kialakítású térbe állított feliratok, műtárgyak, padok, virágládák, kerékpár rögzítők, szökőkutak és tartozékai, telefonfülke, hulladék ládák stb.)
14. Függesztett reklámhordozó: információs vagy más célú berendezésnek minősülő, könnyen oldható rögzítéssel (kikötés, kitűzés) elhelyezett vászon, ponyva, tábla stb.
15. Helyi védett érték: Településszerkezet, településkarakter szempontjából jelentős helyi védett településszerkezet, helyi védett utcakép és helyi egyedi védett épület, műtárgy (építmény) egyedi védett növényzet összessége.
16. Hirdető vitrin: az üzlet és egyéb kereskedelmi- szolgáltató funkciójú épület üzlethelyiségével közvetlen kapcsolatban nem lévő, az épület homlokzatára, vagy a kerítésre, ill. közterületre helyezett üvegezett felületű, doboz jellegű, információs vagy más célú berendezésnek minősülő hirdető berendezés.
17. Információs vagy más célú berendezés: A 104/ 2017 (IV. 28.) Korm. rendelet 1. § (4) pontjának megfelelő tartalommal rendelkező: egyedi gazdasági tájékoztató és útirányjelző tábla, egyedi mobil tájékoztató,-ajánló tábla, hirdető vitrin, önkormányzati információs tábla, totemoszlop, oszlop tartószerkezetű információs tábla, reklámpylon és reklámzászló, függesztett reklámhordozó, napellenző, transzparens vagy molinó, CityBoard, CityLight, útba igazító tábla, amennyiben ezek részben reklámnak nem minősülő információs célt és közérdeket szolgálnak.

18. Kirakat: elsősorban árú bemutatásra szolgáló, az üzlet és egyéb kereskedelmi-szolgáltató funkciójú épület üzlethelyiségével közvetlen kapcsolatban lévő, közterületre néző, vagy közterületről látható, üvegezett portál jellegű homlokzatrész.
19. Napellenző: Árnyékolásra, csapadékvédelemre szolgáló információs célú berendezés, mely homlokzati síkra rögzített, vagy attól függetlenül önálló, állványos tartószerkezetű. A napellenzők különösen: könyökkaros, - tokozott, állványos, ollókaros, ejtőkaros, vagy kar nélküli – nem könyökkaros, önálló tartószerkezet nélkül kifeszített ponyva, vászon.
20. Önkormányzati információs tábla: olyan rögzített, egyedi méretű e rendelet szempontjából reklámnak nem minősülő hirdető-berendezés, mely a helyi lakosok számára nyújt, rendszeresen változó tartalommal, közérdekű információkat, továbbá lehetőséget biztosít lakossági apróhirdetések, kisméretű hirdetések elhelyezésére.
21. Paszellszín: a színek nagyon világos és kis telítettségű árnyalatai, melyeknek (a szín mellett) főleg csak fehértartalma van, fekete nincs, vagy csak nagyon kevés.
22. Rikító szín: nagyon élénk, erőteljes, figyelemfelkeltő színek, melyeknek nagy a színtelítettsége. Ilyenek különösen: élénkvörös, élénk kék, okkersárga, neon zöld, neon lila színek.
23. Totemoszlop: olyan információs célú berendezés, amely jellemzően kétoldalas, nem papír alapon megjelenített ábrázolást hordozó és egy vagy több vállalkozás megnevezését, cégérét, cégtábláját tartalmazó reklámhordozó eszköz. Magasságának és szélességének hányadosa legalább 3, és vastagsága az oszlop teljes magasságában legalább 30 cm. Nem minősül totemoszlopnak az üzemanyag töltő állomás területén elhelyezett cégjelzést és üzemanyagárat tartalmazó tábla.
24. Transzparens vagy molinó: kifeszített vagy köztér felett átfeszített textil vagy textil jellegű egyéb anyagból készült reklámhordozó.
25. Oszlop tartószerkezetű információs tábla: olyan információs vagy más célú berendezésnek minősülő rögzített, reklámtábla funkciójú berendezés, mely jellemzően függőleges elrendezésű egy vagy több oszlop kialakítású lábon áll. A tábla egy és kétoldalas kialakítású is lehet.
26. Útba igazító tábla: olyan közterületi információt közvetítő jelzés, melynek funkciója az idegenforgalmi eligazítás, közösségi szolgáltatásokról és egyéb közérdekű információkról tájékoztatás
27. Üzletfelirat: kereskedelmi-, szolgáltató- vagy vendéglátó, egy vagy több egységet magába foglaló építményen, a benne folyó tevékenységet hirdető feliratot hordozó berendezés, mely nem minősül reklámnak. Méretére, anyagára, köz és magánterületen lévő épület homlokzatához való arányaira jelen rendelet általános követelményein túl nincs további követelmény.
28. Vállalkozást népszerűsítő felirat: A vállalkozás tevékenységét hirdető feliratot hordozó berendezés, melye rendelet szempontjából nem minősül reklámnak. Méretére, anyagára, köz és magánterületen lévő épület homlokzatához való arányaira jelen rendelet általános követelményein túl nincs további követelmény.
29. Vállalkozást népszerűsítő grafikai megjelenítés: E rendelet szempontjából reklámnak nem minősülő tetszőleges grafikai megjelenítéssel készített, azt hordozó hirdető berendezés a vállalkozás, szolgáltatásaival összefüggő tartalommal. Méretére, anyagára, köz és magánterületen lévő épület homlokzatához való arányaira jelen rendelet általános követelményein túl nincs további követelmény.
30. Vállalkozás szerinti árú árujelző ismertségét növelő felirat: E rendelet szempontjából reklámnak nem minősülő hirdető feliratot hordozó berendezés a vállalkozás áruival összefüggő tartalommal. Méretére, anyagára, köz és magánterületen lévő épület homlokzatához való arányaira jelen rendelet általános követelményein túl nincs további

követelmény.

31. Zászló, reklámzászló: információs vagy más célú berendezésnek minősülő, egyes cégek arculati elemeit, márkanévét cégjelzést tartalmazó, tartóvázra kifeszített vászon, textil stb. anyagú berendezés.

32. Illeszkedési elv, szabály: E rendeletben alkalmazott, a településkép előnyös alakítását elősegítő, a kialakult szűkebb-tágabb környezethez megengedő szabályozás alkalmazásával igazodást biztosító szakmai - tervezői metódus.

33. Tájba illesztés: A tájba illesztés célja a tájban bekövetkező antropogén (az ember tevékenységéből eredő, ahhoz kapcsolódó) eredetű változásoknak a természeti adottságokhoz való igazítása, közelítése, a meglévő természeti, táji értékekkel való összhang megteremtése, valamint az értékek károsodásainak mérséklése, kiküszöbölése. Épületek esetében, valamint telekalakításkor a természeti és művi elemek összhangjának megteremtése érdekében leginkább az adott tájban történelmileg kialakult hagyományokat kell figyelembe venni. Jellemző lehet a telek alakja, az építmények elhelyezkedése a telken belül, az anyag- és színhasználat, az építmény és részeinek szerkezete, magassága, szélessége, stílusa. Az anyaghasználatban előnyös a természetes anyagok alkalmazása. A méretek meghatározásánál a minél kisebb területfoglalásra és magasságra indokolt törekedni. A színválasztásnál domináns a létesítmény közvetlen környezetének színvilága, amelybe harmonikusan kell illeszkednie az új tájelemnek.

II. Fejezet

A HELYI VÉDELEM

6. A helyi védelem feladata

6. §

- (1) A helyi védelem feladata a helyi védelmet igénylő építészeti örökség:
 - a) meghatározása, dokumentálása,
 - b) védetté nyilvánítása, nyilvántartása,
 - c) megőrzése, megőriztetése.
- (2) A védelem alatt álló építészeti örökség károsodásának megelőzése, illetve a károsodás csökkentésének vagy megszüntetésének elősegítése.

³7. Helyi egyedi védelem alá helyezés és a védelem megszűnésének szabályai

7. §

- (1) Helyi védelem alá helyezésről, illetve annak megszüntetéséről a Képviselő-testület rendelettel dönt.
- (2) A helyi védelem alá helyezés alapjául az értékvizsgálat szolgál.
- (3) Értékvizsgálat alapján bármely természetes vagy jogi személyírásban kezdeményezheti a védelem alá helyezést, illetve annak megszüntetését.
- (4) A kezdeményezésnek tartalmaznia kell.
 - a) egyedi építmények és természeti értékek esetén:
 - aa) a védendő értékek megnevezését, szükség esetén körül határolását

- ab) a pontos hely megjelölését (utca, házszám, helyrajzi szám, épület-, illetve telekrész)
 - ac) a védendő érték rövid leírását, dokumentálását (irodalom, fotók)
 - ad) a kezdeményezés indoklását
 - b) településszerkezet, településkép, karakter, védelemre javasolt együttes esetén:
 - ba) az együttes megnevezését,
 - bb) körül határolását,
 - bc) a védendő érték rövid leírását, dokumentálását,
 - bd) a kezdeményezés indoklását.
- ⁴(5) A jegyzőnél benyújtható, megszüntetésre irányuló kezdeményezésnek tartalmaznia kell:
- a) a kezdeményezéssel érintett érték megnevezését, leírását, ismertetését,
 - b) a védelem megszüntetésének rövid indoklását,
 - c) a kezdeményezéssel érintett érték helyének ingatlan-nyilvántartási azonosítására vonatkozó adatait (utca, házszám, helyrajzi szám, épület vagy telekrész megjelölését, tulajdonos), terület esetében annak pontos körül határolását tartalmazó adatokat,
 - d) a kezdeményezéssel érintett érték fényképét,
 - e) valamint a kezdeményező nevét és címét.
- ⁵(6) Helyi védelem alá helyezésről, továbbá megszüntetésről szóló képviselőtestületi döntést át kell vezetni a 2. számú mellékletbe.

8. A védett érték nyilvántartása

8. §

- (1) A helyi védettségről nyilvántartást kell vezetni, mely nyilvános, abba bárki betekinthes.
- (2) A nyilvántartás tartalmazza:
 - ⁶a) a védett érték megnevezését, védelmi nyilvántartási számát,
 - b) a védelem szakszerű, rövid indoklását,
 - c) fotódokumentációt,
 - ⁷d) a védettségi kategóriát (egyedi építészeti, - ezen belül: épület, műtárgy, emlékmű, szobor, - területi építészeti, egyedi tájérték, növényzet),
 - e) a helyrajzi számot.
- (3) Egyedi védettség esetén a (2) bekezdésben felsoroltakon túl tartalmaznia kell:
 - a) a védett érték pontos helyét (utca, házszám, helyrajzi szám),
 - b) helyszínrajzot,
 - c) a védett érték rendeltetését és használatának módját.
- (4) Területi védelem esetén (2) bekezdésben foglaltakon túl a nyilvántartásnak tartalmaznia kell a szabályozási tervvel azonosítható, a védett terület határát egyértelműen rögzítő helyszínrajzot.

9. A védett érték megjelölése

9. §

- ⁸(1) A helyi védelem alatt álló épületet, építményt, emlékművet egységes táblával lehet megjelölni.

4 Kiegészítette a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 3. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

5 Kiegészítette a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 3. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

6 Kiegészítette a 12/2018. (IX. 28.) önkormányzati rendelet 1. §-a. Hatályos: 2018. 10. 01.

7 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 4. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

8 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 5. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

(2) Védett növényzet esetén az (1) bekezdés szerinti táblán a növény magyar és latin nevét is fel kell tüntetni.

(3) A tábla elhelyezéséről – esetleges pótlásáról – a polgármester gondoskodik.

⁹(4) A helyi védettség tényét közlő táblán kívül az önkormányzat elhelyezhet egyéb a védettséggel összefüggő tény, adatot is közlő táblát a védett értéken vagy annak környezetében.

10. Testületi döntéssel összefüggő feladatok

10. §

(1) A kezdeményezés alapján induló eljárás során a döntés-előkészítés a megbízott települési főépítész feladata.

(2) A szükséges értékvizsgálat előkészítéséről és elkészíttetéséről a képviselő-testület gondoskodik.

(3) A helyi védelem alá helyezéskezdeményezéshez kapcsolódó előkészítéshez be kell szerezni az érintett ingatlan-tulajdonosok együttes álláspontját.

(4) A helyi védettség alá helyezési, illetve annak megszüntetésére irányuló eljárás megindításáról az érdekelteket értesíteni kell:

a) az egyedi értékre vonatkozó kezdeményezés esetén az értesítést az érdekeltnek írásban kézbesíteni kell.

b) nem egyedi érték esetén az értesítés történhet kizárólag a helyben szokásos közhírré tétellel.

c) a használó értesítése a tulajdonos útján történik.

d) amennyiben az érdekeltek felkutatása aránytalan nehézségekbe ütközne, az értesítésüket a közhírré tétellel megtörténtnek kell tekinteni.

(5) A védettséggel kapcsolatos javaslatot – az erről szóló döntést megelőzően a helyben szokásos módon 15 napra közhírré kell tenni.

(6) A közhírré tétel időtartama alatt a helyi védetté nyilvánítás javaslatát és a kapcsolódó értékvizsgálat megtekinthetőségét a polgármesteri hivatalban biztosítani kell.

11. §

(1) Védett építmény teljes bontása csak a védelem megszüntetése után engedélyezhető.

A védelem megszüntetésének, vagy részleges bontás engedélyezésének feltételeként az egyes épületrészeknek, tartozékoknak, az új épületbe (épületeibe) történő beépítése, vagy annak megőrzése előírható.

(2) Védett növényzet kivágása csak a védelem megszűnését követően, illetve a növényzet kipusztulása esetén, továbbá közvetlen élet- vagy balesetveszélyes helyzet megszüntetése érdekében engedélyezhető. A védett növényzet kipusztulását kertészeti szakvéleménnyel kell igazolni. A védett növényzet esetleges pótlásáról a jegyző által meghatározottak szerint kell intézkedni.

12. §

(1) A helyi védettség elrendelését vagy megszüntetését az ingatlan nyilvántartásba be kell jegyeztetni.

(2) Az ingatlan-nyilvántartási bejegyzésről a jegyző gondoskodik.

⁹ Kiegészítette a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 6. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

(3) A bejegyzés esetleges elmaradása a védettséget nem érinti.

11. Az egyedi védelemhez kapcsolódó tulajdonosi kötelezettségek

13. §

(1) A védett értékek jó karbantartása, állapotuk megóvása, a tulajdonos kötelessége.

(2) A védett értékek megfelelő fenntartását és megőrzését – egyebek között – a rendeltetésnek megfelelő használattal kell biztosítani.

¹⁰(3) Amennyiben a rendeltetéstől eltérő használat a védett érték állagának romlásához vagy megsemmisüléséhez vezetne, úgy a polgármester településképi kötelezés formájában az építmény, építményrész felújítására, átalakítására vagy elbontására kötelezheti.

12. A helyi területi és egyedi védelem meghatározása

14. §

(1) A helyi védettségű területeket az 1. melléklet tartalmazza.

(2) A helyi területi településszerkezeti, településképi védelem az egykori belső várfal, továbbá a külső erősített palánk és az egykori sorompó helyét, nyomvonalát, karakteri megjelenését jelöli és védi.

(3) A két nyomvonal helyrajzi számosan is beazonosítható helyét a helyi építési szabályzat mellékletét képező szabályozási tervlap tartalmazza.

¹¹(4) Az egyedi védelem alá vont épületek, emlékművek körét, jegyzékét a 2. sz. melléklet tartalmazza.

III. Fejezet

A TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK ÉS TELEPÜLÉSKÉPI KÖVETELMÉNYEK

13. A településképi szempontból meghatározó területek megállapítása

15. §

(1) A településszerkezet, településkarakter, tájképi elem és egyéb helyi adottság alapján a településképi szempontból meghatározó területek térképi lehatárolását a belterületre vonatkozóan e rendelet 1. melléklete tartalmazza.

(2) A település közigazgatási területe a településképi arculati kézikönyvben meghatározottaknak megfelelően az alábbi eltérő karakterű területekre osztható:

- a) településközpont településrész,
- b) átépülő falusias településrész,
- c) beépítésre nem szánt terület a beékelődő üzemi és mezőgazdasági üzemi területekkel településrész.

(3) Településképi szempontjából meghatározó területek

- a) településközpont településrész,
- b) helyi védett érték területe,

10 Módosította a 15/2019. (XI. 29.) önkormányzati rendelet 3. §-a. Hatályos: 2019. 12. 01.

11 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 7. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

- c) régészeti érdekű terület és a régészeti lelőhely területe,
 - d) NATURA 2000 terület, tájvédelmi körzet (Bihari sík) területe, országos jelentőségű természetvédelmi terület, „ex lege” védett-természeti emlék területek, az országos ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai folyosó területe,
 - e) tájképvédelmi terület, egyedi tájérték területe,
 - f) helyi jelentőségű természetvédelmi terület és a védett természeti érték,
 - g) a műemlék területe, a műemléki környezet területe.
- ¹²(4) A településkép szempontjából meghatározó, természeti és régészeti védelemmel érintett
15. § (3) c)-f) pontok szerinti területek
- a) településképi, településkarakteri szempontból a beépítésre nem szánt településrész részét képezik,
 - b) területi lehatárolásukat a 4. § (3) figyelembevételével, továbbá az országos jogszabályok alapján kell megállapítani.

14. Teljes közigazgatási területen az építmények anyaghasználatára vonatkozó általános építészeti követelmények

16. §

- (1) Az utcaképben közvetlenül megjelenő épületek, építmények tetőszerkezete nem fedhetők és nem újíthatók fel hullámpala, műanyag hullámlemez és trapézlemez, valamint bitumenes hullámlemez alkalmazásával.
- (2) A tetőfedő anyagok közül a rikító színek nem, helyette a földszínek alkalmazhatók.
- (3) A homlokzatok színezésére a pasztell árnyalatú földszíneken túl további színek nem alkalmazhatók.
- ¹³(4) Homlokzatokon és tetőhéjazatként zavaró fényhatást okozó, csillogó, tükröződő felületek nem alkalmazhatók. Ebbe a körbe az üvegfelületek nem értendők bele.

15. Belterületen a beépítésre szánt településképi szempontból meghatározó területekre vonatkozó területi követelmények

17. §

- (1) A beépítés telepítési módját a kialakult állapothoz, a környezeti adottságokhoz igazítottan a helyi építési szabályzat határozza meg.
- (2) A jellemző színtszámot, a környezeti adottságokhoz igazítottan, -a helyi építési szabályzat keretein belül kell megállapítani.
- ¹⁴(3) A közterületi alakítási terv e rendeletben történő lehatárolás hiányában nem készíthető.
- ¹⁵(4)
- ¹⁶(5)

12 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 8. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

13 Kiegészítette a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 9. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

14 Módosította a 12/2018. (IX. 28.) önkormányzati rendelet 2. §-a. Hatályos: 2018. 10. 01.

15 Hatályon kívül helyezte a 12/2018. (IX. 28.) önkormányzati rendelet 6. § (1) bekezdése. Hatályos: 2018. 10. 01.

16 Módosította a 15/2019. (XI. 29.) önkormányzati rendelet 4. §-a. Hatályos: 2019. 12. 01.

16. A beépítésre nem szánt, településképi szempontjából meghatározó természet- és régészeti védelemmel érintett területekbe ékelődő állattartó-, üzemi-, mezőgazdasági üzemi, különleges, valamint tanya funkciójú épületek tájba illesztési szabályai

18. §

- (1) Az épületek, építmények szabadon állóan, az alkalmazott üzemelés technológia és használat szerint csoportosítva helyezendők el.
- (2) Az egyes épület összeépítések csak technológiával igazolt módon és esetben lehetségesek.¹⁷(3)

19. §

- (1) Az újonnan kialakításra kerülő termelő, tároló és állattartó épületeket hosszukásan legalább 1:2 arányban nyújtott, tömeggel, magas tetős kialakítással kell kialakítani. Ettől eltérni csak technológiával igazolt módon és esetben lehetséges.
- (2) Az ipari funkciójú épületek esetén az egyszerű ipari formák alkalmazása az elsődleges, ezen belül a nagy fesztávú ipari csarnokszerkezet, a félnyereg tetős és lapos tetős kialakítású egyedi szerkezet is építhető.
- (3) Szociális és iroda épületeken a hagyományos építőanyagok - különösen: téglagyagcserép, natúr fa – kizárólagos alkalmazása nem kötelező és síkban eltolt tömegkialakítással is építhetők. A túlságosan tördelt és manzárd tető kialakítás nem lehetséges.
- ¹⁸(4) Az üzemi telepeken a szélvédelem és a táji látványvédelem biztosítása érdekében őshonos növényzettel legalább 5 méter széles egy soros fásítás szükséges.

¹⁹20. §

- (1) Az épületek homlokzatai világos, pasztellszínezésűek lehetnek. Tájidegen színezésnek minősülnek a rikító színek, a neon sárga, neon zöld, élénkpiros, lila, élénk kék színezések, ezért ezek nem alkalmazhatók.
- (2) Az ipari, mezőgazdasági, kereskedelmi szolgáltató épületek építése, felújítása, bővítése során 10 m²-nél nagyobb, azt meghaladó tetőfedése, homlokzati burkoló eleme, technológiai építménye, nem készülhet tükröződő felülettel. Csak matt színezés, matt fémfelület alkalmazható.

17. A belterületi településképi szempontból meghatározó területekre vonatkozó egyedi építészeti követelmények

21. §

- (1) Rikító színű fémlemez, cserepes lemezfedés nem alkalmazható.
- (2) Rönkfából gerendaház nem építhető.
- (3) Az épület szélességének, hosszanti méretének, arányainak megválasztása a környezet kialakult állapotához igazodjon.

¹⁷ Hatályon kívül helyezte a 12/2018. (IX. 28.) önkormányzati rendelet 6. § (2) bekezdése. Hatályos: 2018. 10. 01.

¹⁸ Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 10. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

¹⁹ Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 11. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

(4) Az építéssel érintett telken tervezett építési tevékenység a településképhez illesztés biztosításához igazodjon a környezetében lévő:

- a) tetőidomokhoz, azok formáihoz, az épület főgerinc irányokhoz,
- b) kialakult párkánymagasságokhoz,
- c) tetőfelépítmények jellegéhez, arányaihoz,
- d) homlokzati arányokhoz, tömegarányokhoz.

(5) A környezethez való illeszkedés határozza meg az egyedi homlokzatkialakítás módját. Ebből következően:

- a) az illeszkedés érdekében a településrészen jellemző homlokzati nyílások arányrendszere, teljes homlokzati felülethez való aránya, a homlokzati díszítő elemek és tagozatok, továbbá színezés veendő figyelembe,
- b) a tetőszerkezet kialakítása, hajlásszöge, a tetőgerinc magassága, tetőfelépítménye, anyaghasználata, annak színhasználata a környezet adottságaihoz illeszkedjen, akár lépcsőzetes magasságok alkalmazásával is,
- ²⁰c) az épület-ornamentika (díszítőelemek), homlokzaton megjelenő épületgépészeti berendezések anyaghasználat, homlokzati felületi megjelenés tekintetében arányosan illeszkedjenek az épülethez, annak homlokzati tagozataihoz, falmezőihez, a nyílászárók méreteihez és arányrendszeréhez, továbbá legyen arányos, illetve illeszkedő a környezetéhez.

22. §

(1) Az építmények elhelyezésénél biztosítani kell a lehető legnagyobb összefüggő zöldfelület kialakítását:

- a) az épület környezetében kialakult előkerttől nem eltérő telepítésével,
- b) a táj és a termőhelyi adottságoknak megfelelő őshonos, nem allergén fásszárú növények telepítésével.

(2) A zöldfelület kialakítása során

- a) nem ültethető: nem őshonos, allergén növényzet, különösen zöld juhar, szürke nyár és kanadai nyár fafajok,
- b) a telekhatár mentén nem telepíthető fás szárú növényzet úgy, hogy az a szomszédos telek használatát korlátozza és ezzel szükségtelen zavarást okozzon,
- c) amennyiben közcélú épület elhelyezés történik, úgy az épület – a helyi építési szabályzat keretein belül - mélyebb előkerttel is telepíthető, ha az így kialakított megnövekedett előkertet közkertként alakítják ki és azt megnyitják közhasználatra. Ettől eltérően nem lehet mélyebb az előkert.

²¹17/A. A belterületi településképi szempontból meghatározó területekre vonatkozó kiegészítő településképi követelmények műszaki berendezések elhelyezésére

23. §

²²(1) Épületen, építményen, előkertbe az energiafogyasztást mérő berendezések takarás nélkül nem helyezhetők el. Elhelyezésük módjára a 21 §. (5) c) előírásai alkalmazandók.

20 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 12. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

21 Kiegészítette a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 13. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

22 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 13. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

²³(2) Épületeken újonnan parapet konvektor, vagy klímaberendezés kültéri egysége az utcai homlokzaton és az oldalkerti homlokzat első 5 méterén közvetlenül, elsősorban épületrész általi takarás nélkül nem helyezhető el. Elhelyezésük módjára a 21 §. (5) c) előírásai alkalmazandók. Az épület rész általi takarás előírása alól kivétel, ha az épület homlokzata nem rendelkezik olyan épületelemmel, épületrésszel, vagy tagozattal, ami a takart elhelyezést lehetővé tenné. A látványában történő takarás - ha műszakilag megoldható - ekkor is biztosítandó.

²⁴(3) Épületek utcai homlokzatán antenna, hírközlési berendezés nem helyezhető el. Ezek az épület oldalkerti homlokzatán az utcai homlokzattól számított 5 méteren túl helyezhetők el.

(4) A bejárati elő lépcső, az akadálymentesítésre szolgáló építményt (rampát és elemeit), közterületbe nyúló épületrészt és az utcai kerítést nem lehet úgy kialakítani, hogy

- a) az a kapcsolódó közterület funkcionális használatát akadályozza, és ne igazodjon annak használatához.
- b) a rámpa az utcaképben - előkert nélküli épület elhelyezés esetén - részben takarást biztosító építészeti kialakítás nélkül jelenjen meg.

(5) Magastetős épületen utcaképben megjelenő síktáblás napelem, napkollektor a ferde tetősíktól eltérő hajlásszögben nem helyezhető el. Lapostetős épületen utcaképben megjelenő síktáblás napelem, napkollektor takarás nélkül nem helyezhető el.

18. Nyilvántartott műemléki értékre vonatkozó kiegészítő településképi követelmények

24. §

(1) Nyilvántartott műemléki értékkel érintett ingatlanon elhelyezhető új épületek kialakítása igazodjon a védett épület, épületegyüttes eredeti struktúrájában betöltött pozíciójához. Biztosítani kell a védett épület látványának megőrzését. A szerkezeti homlokzatképzési, tömegképzési arányok, hangsúlyok nem tolódhatnak el a védett épülettől az új épület irányába.

(2) Nyilvántartott műemléki érték esetén a védett érték méltó településképi, illetve tájképi megjelenésének biztosítása érdekében a hagyományos, örökséget képviselő műszaki megoldások és építőanyagok elsődlegességét biztosítani kell.

19. A helyi területi védelemhez kapcsolódó építészeti követelmények

25. §

²⁵(1) A szabályozási terven jelölt egykori belső várfal vonalán álló épületek a zárt sorú beépítésű területen utcával párhuzamos tetőgerincű magas tetővel kell kialakítani. A tetőfedés anyaga égetett agyag vagy cserép lehet. A cserép színe natúr vagy vörös lehet.

A tetőfelület 20%-án fémlemez és egyéb anyagú fedés is alkalmazható.

(2) Az utcai homlokzaton a teljes homlokzati felület 40%-ában téglá, vagy azzal megegyező megjelenésű egyéb burkolat alkalmazandó. A burkolat színe vörös és sárga színárnyalatú lehet. A téglaburkolatba beszámítható az oromfal deszka szegélye is. A burkolat kialakítására

²³ Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 13. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

²⁴ Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 13. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

²⁵ Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 14. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

vonatkozó követelményeket az utcai homlokzat mellett a max. 8 méter mélységű, utcára néző homlokzati felületeken kell alkalmazni.

²⁶(3)

(4) Az egykori belső várfalon belüli épületek tetőfedések anyaghasználatára, színezésére az (1) bekezdés előírásait kell alkalmazni. Homlokzatvakolat színezésére fehér, sárga, és vörös színárnyalatok alkalmazhatók. E mellett vörös és sárga árnyalatú téglaburkolat is készíthető a homlokzat egyes, vagy teljes felületén.

26. §

²⁷(1) A szabályozási terven jelölt egykori külső erődített palánk vonalán álló épületek utcai homlokzatán csak fehér és halványsárga színezés alkalmazható. Utcai épület tetőfedése sötétbarna vagy antracitszínű cserépfedés lehet.

²⁸(2)

(3) A szabályozási terven jelölt egykori külső erődített palánk területén belül az utcai épületeket 30-45 fokos dőlésszögű magas tetővel kell kialakítani.

20. A helyi védelemben részesülő elemekre vonatkozó építészeti követelmények

27. §

(1) A helyi egyedi védett értékek körét e rendelet 2. melléklete tartalmazza.

(2) Amennyiben a helyi védett érték magasabb szintű jogszabály alapján országos védelemre kerül, azt az értéket jelen rendelet 2. mellékletéből törölni kell.

(3) Helyi védett érték felújítása esetén a védett érték méltó településképi, illetve tájképi megjelenésének biztosítása érdekében a hagyományos örökséget képviselő műszaki megoldások és építőanyagok elsődlegességét biztosítani kell, az épület felújítás és a külső térhasználat (udvar) esetén is.

²⁹21. Helyi egyedi védelemhez kapcsolódó építészeti követelmények

28. §

(1) A helyi egyedi védett épület felújítása, átalakítása, bővítése, korszerűsítése során meg kell őrizni az épület:

- a) tömegformáját, tömegarányait,
- b) tetőformáját, tetőfelépítményeit,
- c) homlokzati tagozatait,
- d) homlokzati díszítőelemeit,
- e) nyílásrendjét, nyílásosztását és nyílásméreteit,
- f) nyílászáróinak, falfelületének, lábazatának, tetőfedésének anyaghasználatát.

(2) Az eredeti állapot szerinti épülettartozékok, különösen rács, vasalat, világítótest, korlát, kerítés, helyettesíthetők.

26 Módosította a 15/2019. (XI. 29.) önkormányzati rendelet 5. §-a. Hatályos: 2019. 12. 01.

27 Módosította a 15/2019. (XI. 29.) önkormányzati rendelet 6. §-a. Hatályos: 2019. 12. 01.

28 Módosította a 15/2019. (XI. 29.) önkormányzati rendelet 7. §-a. Hatályos: 2019. 12. 01.

29 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 15. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

(3) A helyi védett épület homlokzati színezésénél a környezetébe illeszkedő színezést, vagy ha fellelhető az eredeti színt kell elsősorban alkalmazni. Kerülni kell a 20.§ (1) szerinti rikító színeket és a túlzottkontrasztokat.

³⁰(4) A népi és kismemesi lakóépületek esetén az eredeti megjelenést a jogszabályi előírások keretei között a mai funkcionális és anyaghasználati, statikai szerkezeti megerősítések miatt szükséges mértékű eltérések alkalmazásával kell biztosítani.

³¹(5) A vasútállomás épületének legfontosabb értéke a teljes egészében megmaradt tömegforma, ezért az eredeti állapot helyreállítása szükséges a külső megjelenés tekintetében. Azok a nyílások, amelyek részben elfalazásra kerültek, visszabontandók az eredeti méretükre. Lent erős lábazati sáv, középen pedig könyöklő- és osztópárkány állítandó vissza, míg az éleken pedig az épület sarokrészének kihangsúlyozása miatt a falfelület többi részétől eltérő, kváderes vakolat armírozás. A nyíláskeretezések íves szemöldökdísszel, és a teljes nyíláskereten körbefutó armírozással állítandók helyre. A tetőhéjazat cseréje során helyreállítandó az eredeti oromzati dísz szelemenek 70 cm – es kiülése.

(6) A helyi egyedi védett épületek közterületről látható homlokzatán épületgépészeti berendezések, azok tartozékai nem, hirdetés és reklám csak a rendeltetésével összefüggően helyezhető el.

³²22. A helyi egyedi védett épület bővítésének, belső korszerűsítésének építészeti követelményei

³³29. §

(1) A helyi egyedi védett épületeket bővíteni a 28. § előírásai betartása mellett oly módon lehet, hogy a bővítésnek a védett épület eredeti állapot szerinti építészeti karakterével összhangban kell lennie. Az összhangot nem a meglévő épület másolásával, hanem kortárs építészeti eszközökkel kell biztosítani.

(2) A helyi egyedi védett épületeket belső korszerűsítése, belső átalakítása, padlósterének tetőtért eredményező beépítése a védett értékek megőrzését szolgáló településképi követelmények betartása mellett megengedett.

23. Egyes sajátos építmények, műtárgyak elhelyezése

30. §

(1) A településképi szempontjából meghatározó területen a felszíni hírközlési sajátos építmények (antennatartó átjátszó torony) nem helyezhetők el amennyiben az a település teljes ellátásának biztosítása érdekében szükséges.

(2) Külterületen elhelyezett antennatartó szerkezet (torony) és a lakóterület között legalább 250 méter távolságnak kell lennie.

(3) A felszíni energiaellátás nyomvonalas építményei elhelyezésére a település teljes igazgatási területe alkalmas.

30 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 15. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

31 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 15. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

32 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 16. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

33 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 17. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

³⁴(4) Ahol vezetékes hálózat megengedett, ott új vezeték földkábelben vagy meglévő oszlopsoron vezethető, új oszlopsor nem építhető. Kivétel a meglévő felszín feletti szabad vezetékes hálózat kismértékű bővítése.

(5) A településkép szempontjából meghatározó területen a település ellátásához szükséges közmű műtárgyak (transzformátor, kapcsolószekrény, elosztószekrény, gáznyomás-szabályozó különösen) takartan, közterületi látványában kedvező megjelenéssel helyezendő el.

³⁵(6) Természetvédelemmel érintett területeken

- a) amennyiben műszakilag lehetséges, az energiaellátást földkábelrel kell biztosítani. Kivétel a meglévő felszín feletti szabad vezetékes hálózat kismértékű bővítése.
- b) reklámhordozó berendezések nem helyezhetők el.
- c) kültéri világítás kialakítása csak biztonsági szempontok különösen élet- vagy vagyonvédelem esetén, horizont alatti fénykúpos kialakítású világító eszközzel lehetséges.

IV. Fejezet

A REKLÁMHORDOZÓKRA VONATKOZÓ TELEPÜLÉSKÉPI KÖVETELMÉNYEK

24. Reklám közzétételére és reklámhordozók, reklámhordozót tartó berendezések elhelyezésére irányadó területi besorolás szabályai

31. §

(1) Közterületeken és köztulajdonban álló ingatlanok esetén reklám közzététele és reklámhordozó, reklámhordozót tartó berendezések elhelyezése

- a) a beépítésre szánt területen belül a vegyes és lakóterületeken kizárólag utcabútor igénybevétel esetén lehetséges,
- b) a beépítésre nem szánt területeken nem megengedett.

(2) Magánterületen reklám közzététele és reklámhordozó, reklámhordozót tartó berendezések elhelyezése

- a) beépítésre szánt területen belül a buszpályaudvar és a vasútállomás területét kivéve nem megengedett.
- b) beépítésre nem szánt területeken nem megengedett.

(3) A területi besorolások alatt a 104/2017. (IV. 28.) Kormányrendelet 2. § (4)-(5) bekezdéseiben foglaltakat kell érteni.

³⁶(4) A településkép szempontjából meghatározó területeken egy adott útszakasz menetirány szerinti azonos oldalán ötven méteren belül további reklámhordozó nem helyezhető el. A tilalom nem vonatkozik az e rendelet szempontjából reklámnak nem minősülő berendezésekre, a funkcionális utcabútorokra, az építési reklámhálóra.

³⁷(5) E rendelet szempontjából nem minősül reklámnak az 5. § (1), (4), (10), (20), (26), (27), (28), (29), (30) pontjai szerinti berendezések. Ezek a vonatkozó településképi követelmények betartásával bárhol elhelyezhetők a település igazgatási területén.

34 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 18. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

35 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 18. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

36 Kiegészítette a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 19. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

37 Kiegészítette a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 19. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

³⁸25. A teljes igazgatási területen reklám közzétételére és reklámhordozók, reklámhordozót tartó berendezések elhelyezésének szabályai

³⁹32. §

- (1) Az épületek homlokzatain elhelyezhető cégeket, cég- és címtáblákat napellenzőket, hirdető vitrint, reklámzászlót, függesztett reklámhordozót és üzlet feliratokat, vállalkozást népszerűsítő felirat vagy grafikai megjelenést, egyedi tájékoztató táblákat úgy kell kialakítani, hogy azok illeszkedjenek a homlokzatok meglévő vagy tervezett vízszintes és függőleges tagolásához, a nyílászárók kiosztásához, azok ritmusához úgy, hogy együttesen összhangban legyenek az épület építészeti részletképzésével, színezésével, építészeti hangsúlyaival.
- (2) Közterület felé eső legközelebbi épületek egy-egy homlokzatának 10 %-ánál nagyobb felületén nem helyezhető el cég- és címtábla, vállalkozást népszerűsítő felirat vagy grafikai megjelenés, információ, vagy más célú berendezés.
- (3) Információs vagy más célú berendezés, amennyiben reklámot is tartalmaz a magánterületen nem helyezhető el.
- (4) Közvilágítási berendezésen, egyéb közműberendezésen, funkcionális utcabútoron, hírközlési oszlopon reklám célú felület nem helyezhető el.
- (5) Önkormányzati információs tábla és egyedi mobil tájékoztató tábla, totemoszlop, oszlop tartószerkezetű tábla, továbbá egyedi gazdasági tájékoztató és útirány jelző tábla és transzparens, továbbá funkcionális utcabútor közterületen a közlekedést nem zavaró módon helyezhető el.
- (6) Totemoszlop csak üzemanyag töltő állomáson és 300 m²-nél nagyobb ipari-, kereskedelmi- és szolgáltató egységek esetén lehet elhelyezni. Reklám pilon CityLight, CityBoard elhelyezésére nincs ilyen korlát.”

26. Településközpontira vonatkozó kiegészítő előírások

⁴⁰33. §

- (1) Tetőfelületre cégér fényreklám, reklám felirat nem helyezhető el.
- (2) Épületek homlokzataira kerülő cég- és címtábla, függesztett reklámhordozó, információs vagy más célú berendezés és az 5. § szerinti reklámnak nem minősülő berendezések – különösen cég- és címtábla, vállalkozás szerinti árú árujelző ismertségét növelő felirat - épületdíszítő tagozatot nem takarhat el. Reklámhordozón papír alapú reklám kizárólag feszített vagy fixen tehető közzé.
- (3) Üzlethelyiségenként legfeljebb két egyedi tájékoztató mobil tábla helyezhető el a közterületen, legfeljebb 75/150 cm méretű kialakítással, a gyalogosforgalmat nem akadályozó módon.
- (4) Üzletenként legfeljebb két cégtábla és egy darab cégér helyezhető el. Saroktelek esetén mindkét közterület irányába elhelyezhető a cég és címtáblák és 1-1 db cégér. A cégér csak egyedi kovácsolt vas ill. azt le képező korszerű anyaghasználatú lehet.

38 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 20. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

39 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 21. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

40 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 22. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

(5) Üzletfelirat hossza legfeljebb 3,0 m, magassága 1,0m, vastagsága 15 cm lehet. Külső megvilágítása egyedi fali karos külső világítással történhet. Belső megvilágítása káprázatmentesség biztosításával történhet. Anyagában a fa, a fém és az üveg, opálüveg domináljon.

(6) A reklámhordozó tulajdonosa köteles gondoskodni a reklámhordozó folyamatos, jó karban tartásáról. A reklámhordozón közzé kell tenni a reklám közzé tévőjének adatait.

27. Reklámhordozókra vonatkozó követelményektől való eltérés szabályai

34. §

(1)

- a) A település szempontjából jelentős eseményről való tájékoztatás érdekében egy évben összesen 12 naptári hét időtartamára köztulajdonban álló ingatlanon lakó- és vegyes területen nem csak utcabútor igénybevitelével lehetséges, míg a különleges- és egyéb területen utcabútor igénybevitelével lehetséges.
- b) Beépítésre nem szánt területek közül közkertben és közparkban és egyéb területen burkolt vagy fásított köztéren utcabútor igénybevitelével lehetséges.
- c) Önkormányzat által támogatott rendezvényekről tájékoztatás transzparensen (molinón) is lehetséges.

(2) Építési reklámháló az építés időtartamára alkalmazható. Ennek során az építési naplóban kell igazolni az építés-felújítás megkezdését.

⁴¹(3) A reklám közzétevője az eltérést a településképi bejelentési eljárás lefolytatására irányuló kérelmével kezdeményezi.

⁴²28. Reklámvilágításra vonatkozó településképi követelmények

35. §

(1) Reklámvilágítással, magán és közterületi térvilágítással fényszennyezést, kápráztatást, vakítást, ártó fényhatást okozni, és ez által a közlekedés biztonságát, az emberi egészséget veszélyeztetni, az ingatlanbiztonságos használatát korlátozni nem szabad. Az épületek homlokzatfelületein és tetőzetén csak áttört és vonalszerű fényfelirat helyezhető el.

(2) Kültéri világító berendezések úgy alakítandók ki, hogy azok a fényt a talaj felé sugározzák. Egyéb ferde megvilágítású berendezés csak élet és vagyonbiztonsági okból alakítható ki.

(3) Talajszintbe épített fényverő berendezés csak akkor építhető, ha annak fénye a megvilágított építményen teljes mértékben elnyelődik.

V. Fejezet

TELEPÜLÉSKÉP-VÉDELMI TÁJÉKOZTATÁS ÉS SZAKMAI KONZULTÁCIÓ

29. Rendelkezés településkép-védelmi tájékoztatásról és szakmai konzultációról

36. §

41 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 23. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

42 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 24. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

⁴³(1) A településképi követelményekről a főépítész – alkalmazása hiányában a polgármester – az építéssel érintett telken tervezett építési munkák végzéséhez, kérelemre, a kérelem beérkezését követő 8 napon belül szakmai konzultációt biztosít, melyért díj nem számítható fel.

(2) Szakmai konzultáció az építés megkezdése előtt legalább egyszer kötelező:

- a) településképi szempontjából meghatározó területen
 - aa) új épület építése,
 - ab) meglévő épület átalakítása, bővítése, utólagos hőszigetelése,
 - ac) meglévő épület homlokzatszínezéssel járó felújítása,
 - ⁴⁴ad)
 - ⁴⁵ae) új cégér elhelyezése eseteiben.
- b) A településképi szempontjából általános besorolású területeken
 - ba) új lakóépület építése,
 - bb) meglévő lakóépület átalakítása, bővítése esetén, ha az eredeti épület tömege, tetőszerkezete a közterület felé eső, illetve az oldalkert irányából közterület felől látható módon megváltozik.

(3) A szakmai konzultáció iránti kérelmet a polgármester részére címezve kell benyújtani. A kérelemnek tartalmaznia kell az építtető vagy kérelmező nevét, és címét, telefonos elérhetőségét, valamint a tervezett építési tevékenység helyét, az érintett telek helyrajzi számát, az építési tevékenység rövid leírását, az építési munka jellegétől függően indokolt esetben rajzi munkarészek csatolását.

(4) A településképi konzultáció során a főépítész – alkalmazása hiányában a polgármester – javaslatot tesz a településképi követelmények érvényesítése módjaira.

(5) Konzultációról emlékeztető készül, melyben foglaltakat az építés során be kell tartani.

⁴⁶(6) A településképi védelmi tájékoztatás és szakmai konzultáció betartását a főépítész – alkalmazásának hiányában a polgármester - ellenőrzi.

30. Településképi bejelentési eljárás

⁴⁷37. §

A polgármester - az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr) alapján, a teljes eljárás szabályai szerint - településképi bejelentési eljárást folytat le a nyilvántartott műemléki értékek vagy műemléket érintő, az örökségvédelmi hatósághoz történő bejelentéshez vagy örökségvédelmi engedélyhez továbbá építési engedélyhez, vagy egyszerű bejelentéshez kötött tevékenységek kivételével:

- a) a településképi fokozottabb védelme érdekében a Község közigazgatási területén levő közterületen, és köztulajdonban álló ingatlanokon, valamint közterületnek nem minősülő magánterületen közterületről látható esetekben reklám közzétételére, reklámhordozók, reklámhordozót tartó berendezések elhelyezéséhez. A reklám, reklámhordozó elhelyezéséhez szükséges bejelentési kérelem nyomtatvány jelen rendelet 3. számú melléklete.
- b) az építmények rendeltetésének módosítása vagy rendeltetési egysége számának megváltoztatása tekintetében. Ha a rendeltetésváltoztatás megfelel a helyi építési szabályzat vonatkozó követelményeinek, a polgármester kérelemre - az ingatlan-nyilvántartásban történő átvezetés céljából – 15 napon belül hatósági bizonyítványt állít ki az építmény, az építményen belüli önálló rendeltetési egység rendeltetésének

43 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 25. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

44 Hatályon kívül helyezte a 12/2018. (IX. 28.) önkormányzati rendelet 6. § (3) bekezdése. Hatályos: 2018. 10. 01.

45 Módosította a 12/2018. (IX. 28.) önkormányzati rendelet 6. § (4) bekezdése. Hatályos: 2018. 10. 01.

46 Kiegészítette a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 26. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

47 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 27. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

módosításáról, az új rendeltetésről és az építmény rendeltetési egységei számának megváltozásáról, az új rendeltetés számáról. A rendeltetés megváltoztatásának igazolásához szükséges bejelentési kérelem nyomtatvány jelen rendelet 4. számú melléklete.

38. §

⁴⁸(1) A településképi bejelentési eljárás az ügyfél által a polgármesterhez benyújtott bejelentésre indul. A kérelem és annak melléklete, a hiánypótlás és az ügyfél által tett nyilatkozat csak írásban terjeszthető elő. A bejelentéshez annak tartalmától függően a településképi követelményeknek való megfelelést, ill. rendeltetésekre vonatkozó HÉSZ szerinti követelményeknek való megfelelést igazoló dokumentációt papír alapon kell, és-digitális adathordozón is lehet mellékelni. A rendeltetésre vonatkozó papír alapú vagy a dokumentációt tartalmazó digitális adathordozót kell mellékelni.

A településképi követelményeket igazoló építészeti-műszaki dokumentációnak – a bejelentés tárgyától függően – az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a) meglévő állapotról fényképfelvételt
- b) műszaki leírást
- c) a tervezett állapot formáját, mennyiségét, méretét és technológiáját,
- d) a műszaki berendezés által igénybe vett helyszínt és elhelyezésének módját,
- e) elrendezési rajzot,
- f) reklám elhelyezésének helyétől – amennyibe indokolt - színtervet, környezetbe illesztett látványtervet.
- g) a HÉSZ rendeltetésekre ill. az egyéb követelményeinek teljesítését igazoló dokumentációt.

⁴⁹(2) A dokumentáció tartalmát a polgármester ellenőrzi. Amennyiben a benyújtott dokumentáció nem felel meg az (1) bekezdésben meghatározott tartalmi követelményeknek, a polgármester megszünteti a bejelentési eljárást.

(3) Amennyiben a benyújtott dokumentáció hiánytalan, a polgármester feltétellel vagy a nélkül tudomásul veszi a bejelentést, illetve megtiltja, ha az nem felel meg a követelményeknek vagy nem illeszkedik a településképhez.

(4) A polgármester a döntését a kérelem benyújtását követő 15 napon belül hatósági határozatban hozza meg.

(5) A cégjelzések, reklám- és hirdető-berendezések esetében az igazolás időtartama 3 év, egyéb esetekben az igazolás határozatlan időtartamra szól. A bejelentéstől számított 1 éven belül kell megkezdeni a tevékenységet, ellenkező esetben ismételten be kell jelenteni.

(6) Amennyiben a településképi bejelentési eljárás lefolytatásához kötött tevékenység közterület- használati hozzájáruláshoz is kötött, a közterület-használati hozzájárulás kiadására csak a településképi bejelentési eljárás lefolytatását követően, a megengedő határozat birtokában és az abban meghatározott kikötések figyelembe vételével kerülhet sor.

⁵⁰39. §

(1) A településképi bejelentési kötelezettség teljesítésének lefolytatását és a bejelentett tevékenység folytatását a polgármester ellenőrzi.

(2) Amennyiben a bejelentési eljárás elmulasztását vagy a bejelentési eljárás során a tevékenységet megtiltotta, vagy tudomásul vette, de attól eltérő végrehajtást tapasztal, akkor a

48 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 28. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

49 Módosította a 15/2019. (XI. 29.) önkormányzati rendelet 8. §-a. Hatályos: 2019. 12. 01.

50 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 29. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

(3) bekezdés szerinti eset kivételével a 40. § szerinti kötelezési eljárást lefolytatja és szükség szerint kötelezést bocsát ki.

(3) Reklám és reklámhordozó elhelyezése esetén tapasztalt eltérő végrehajtás esetén a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet szerint eljárva 15 napon belül értesíti az illetékes kormányhivatalt.

VI. fejezet

⁵¹TELEPÜLÉSKÉP-VÉDELMI KÖTELEZÉS, TELEPÜLÉSKÉPI BÍRSÁG

⁵²31. Településkép-védelmi kötelezési eljárás, településképi bírság kiszabásának esetei és mértéke

⁵³40. §

(1) A polgármester településképi követelmények teljesítése érdekében – a IV. fejezet szerinti kivételével – hivatalból vagy kérelemre – az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény alapján településképi kötelezési eljárást folytat le és szükség szerint kötelezést bocsát ki.

(2) A polgármester rendeltetésváltoztatás, továbbá a helyi építési szabályzatban foglaltak, vagy a településrendezési illeszkedés követelményének megsértése esetén is az (1) bekezdés szerint jár el.

⁵⁴41. §

(1) A településképi követelmények be nem tartása, annak megsértése esetén a polgármester figyelmeztető döntésben – megfelelő határidő biztosításával – felhívja az ingatlantulajdonost a jogszabálysértés megszüntetésére.

(2) Az (1) bekezdés szerinti határidő eredménytelen eltelte esetén a polgármester településképi kötelezés keretében az ingatlantulajdonost a településképi követelmények teljesítésére kötelezi. Ezzel egyidejűleg a kötelezettet településkép védelmi bírság megfizetésére kötelezi.

(3) A településkép védelmi bírság összege:

- a) településképi szempontból meghatározó területeken területi és egyedi építészeti követelmények be nem tartása esetén, amennyiben az egyedi védett építményt érint magánszemély esetén 200. 000 - 250.000 forint, jogi személy esetén 250.000-500.000 forint,
- b) településképi szempontból meghatározó területeken területi és egyedi építészeti követelmények be nem tartása esetén, amennyiben az egyedi védett építményt nem érint 150.000 - 200.000 forint,
- c) az a) és b) pontba nem tartozó egyéb településképi és műszaki berendezésekre vonatkozó követelmény be nem tartása esetén 100.000 -150.000 forint.

51 Módosította a 15/2019. (XI. 29.) önkormányzati rendelet 9. §-a. Hatályos: 2019. 12. 01.

52 Módosította a 15/2019. (XI. 29.) önkormányzati rendelet 10. §-a. Hatályos: 2019. 12. 01.

53 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 30. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

54 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 31. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

⁵⁵ ⁵⁶32. A településkép-védelmi bírság kiszabásánál mérlegelendő szempontok és megfizetésének módja

42. §

⁵⁷(1) A polgármester a településkép-védelmi bírság kiszabása esetén a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvény alapján dönt a bírság 41. § szerinti összegéről.”

⁵⁸(2) A településkép-védelmi bírság befizetésének módja:

- ⁵⁹a) a bírságot a bírság összegét megállapító határozat véglegessé válásától számított 15 napon belül az önkormányzatnak a Magyar Államkincstárnál vezetett – és a határozatban is megjelölt – előirányzat-felhasználási számlájára kell átutalási megbízással teljesíteni, vagy készpénz-átutalási megbízással postai úton befizetni.
- b) az a) pontban szereplő megfizetési mód elmaradása esetén az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény végrehajtási szabályai szerint kell eljárni.

**VII. Fejezet
ZÁRÓ ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK**

33. Hatálybalépés

43. §

- (1) A rendelet a (2) bekezdésben foglalt kivétellel az elfogadást követő 30. napon lép hatályba.
- (2) A rendelet 41. és 42. §-ai 2018. január 31-én lépnek hatályba.
- (3) A rendelet előírásait hatálybalépését követően indult ügyekben kell alkalmazni.

34. Hatályon kívül helyező rendelkezések

44. §

- (1) Hatályát veszti Biharnagybajom építészeti örökségének helyi védelméről szóló 12/2005. (VII. 15.) rendelet.
- (2) Hatályát veszti a reklámok, reklámhordozók és cégek elhelyezésének, alkalmazásának követelményeiről és tilalmáról, valamint a településképi bejelentési eljárásról szóló 16/2017. (X. 31.) önkormányzati rendelet.
- (3) Hatályát veszti a helyi építési szabályzat megállapításáról szóló 9/2015. (IV. 23.) önkormányzati rendelet
 - a) 14. §-a,
 - b) 15. § c) pontja,
 - c) 16. § (3) bekezdése,
 - d) 18. §-a,

55 Módosította a 12/2018. (IX. 28.) önkormányzati rendelet 5. §-a. Hatályos: 2018. 10. 01.

56 Módosította a 15/2019. (XI. 29.) önkormányzati rendelet 15. §-a. Hatályos: 2019. 12. 01.

57 Módosította a 17/2021. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 32. §-a. Hatályos: 2022. 01. 26.

58 Módosította a 15/2019. (XI. 29.) önkormányzati rendelet 17. §-a. Hatályos: 2019. 12. 01.

59 Módosította a 15/2019. (XI. 29.) önkormányzati rendelet 18. §-a. Hatályos: 2019. 12. 01.

- e) 19. §-a,
- f) 24. § (1) bekezdése,
- g) 27. § (1) b), c), d) pontja
- h) 27. § (2) b), c) pontja
- i) 27. § (3) b), c) pontja
- j) 34. § (7) bekezdése,
- k) 52. § (8) bekezdése.

Biharnagybajom, 2017. december 15.

Szitó Sándor s.k.
polgármester

Imre-Erdős Szilvia s.k.
jegyző

Egységes szerkezetbe foglalva 2022. január 25-én.

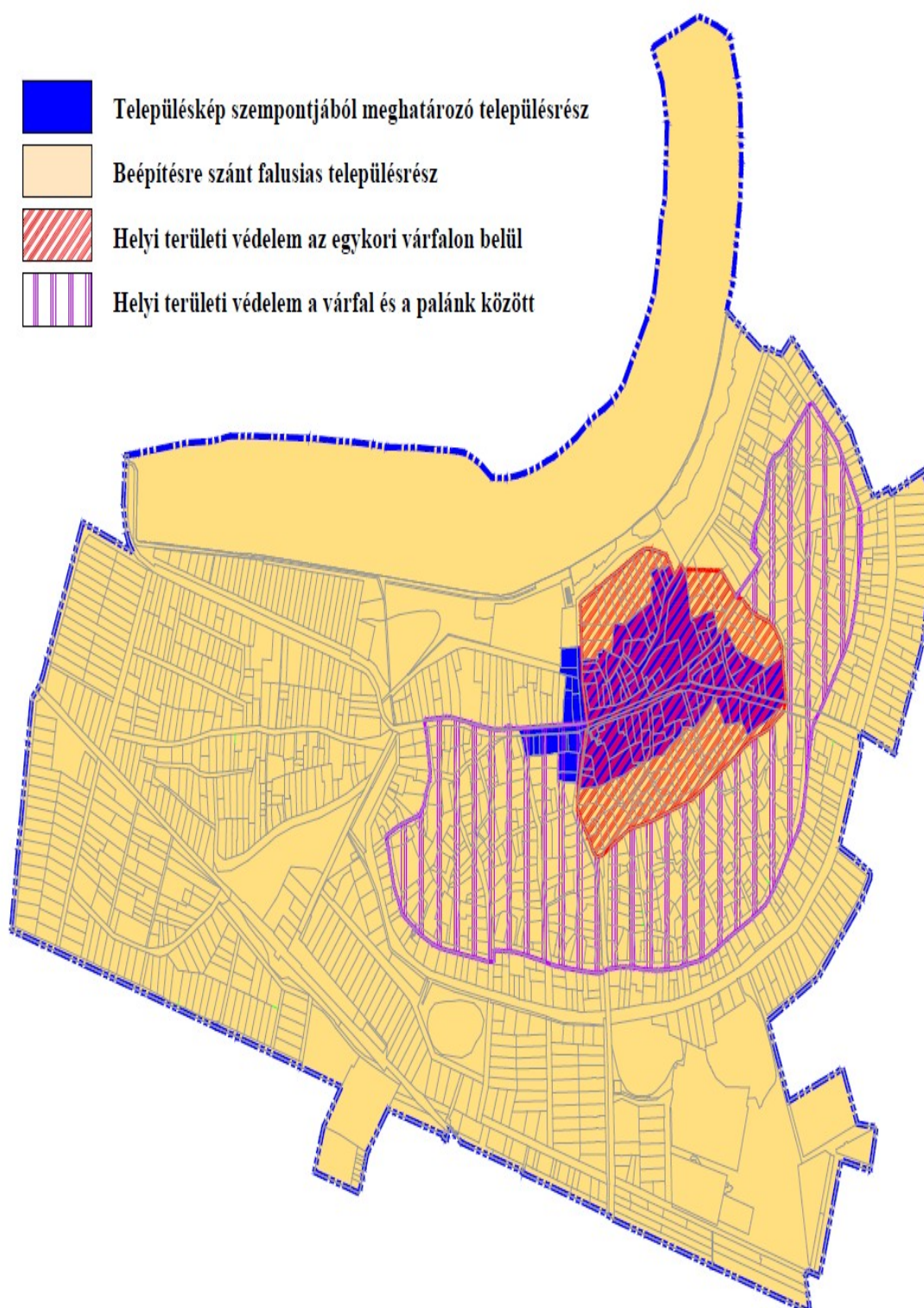
Biharnagybajom, 2022. január 25.

Imre-Erdős Szilvia s.k.
jegyző

Biharnagybajom, 2022. január 25.

Szitó Sándor s.k.
polgármester

Imre-Erdős Szilvia s.k.
jegyző

Helyi védett értékek, épületek, emlékművek.

Ssz.	Megnevezés, a védelem típusa	Cím, hrsz.	Leírás
1	Református templom	Biharnagybajom, Rákóczi u. 22. hrsz:1/1	A református templomot 1757-ben kezdték el építeni. A templom 1760-61-re lett kész. A torony építéséhez 1785. július 13-án kezdtek neki. Téglából építették a már meglevő alapra, amelyet a templom építésekor már leraktak. 1787-ben fejezték be a torony építésével kapcsolatos munkálatokat. Eredetileg egyhajós volt a templom, de 1802-ben egy nagyobb kőből álló portikust ragasztottak az asszonyok számára a templom északi részéhez. 1824-ben készült el a déli portikus. 1944-ben a háború következtében a templom fala, teteje és a torony síkja erősen megrongálódott. A háború okozta károkat 1947-48-ban javították ki. Ekkor lett csonka a torony költségkímélés végett. A toronysüveg helyreállítása 1984-ben történt meg, de az eredeti süveget építészeti szempontból meg sem közelítette. 2004-2006 között teljes felújításra került sor.
2	Polgármesteri Hivatal	Biharnagybajom, Rákóczi u. 5. hrsz: 684	Az előkert nélküli utcával párhuzamos gerincű épület felújítás után is megtartotta eredeti építészeti értékeit. Az eklektikus stílusú, neobarokk építészeti díszítéseket tartalmazó középület a főutca meghatározó épülete.
3	Iroda épület	Biharnagybajom, Rákóczi u. 12. hrsz:8.	A Tarr család gazda- és lakóháza irodaépületként hasznosított őrzi a településközpont jellemző, előkert nélküli épület elhelyezését. A hosszanti nyújtott kialakítású ablakok és az oromfalal, utcával párhuzamos gerincű tető is arhetikus megoldás.
4	Kisnemesi lakóépület	Biharnagybajom, Bacsó Béla u.7. hrsz:161	Az 1700-as évek végén épült kisnemesi lakóház kétmenetes alaprajzú, három osztatúként épült, az udvarra néző kisház (kisszoba), pitar és az utcára néző nagyház (tisztaszoba) megosztásban, mögöttük két oldal helyiséggel, -udvarra néző oldal szobával és utcára néző oldal kamrával- középen a konyha mögött kamrával. Elöl végig oszlopos tornáccal, melyet ház elejének neveztek. A nagyházban a mai napig is megvan a búbos kemence, melynek szája a konyhába nyílik. A konyha eredetileg szabadkéményes volt, bolthajtás választotta el a pitartól. A kisházat valószínűleg kályhával fűtötték, melynek füstcsöve a

			szabadkéménybe nyílt. A ház fala nagyméretű vályog, hajzata nád, cserép szegéllyel. A ház hossz tengelyében fut a nagyméretű mestergerenda, mely a falon is fekvő, körbefutó koszorúgerendákat tartja. Ezt még a keresztbe futó folyógerendák is erősítik, illetve a mennyezetet fogják. A nád hajzatot hámozatlan rudak és lécek tartják.
5	I. világháborús emlékmű	Rákóczi út, Hrsz:150	Helyi identitást kifejező emlékmű
6	1848-49-es emlékmű	Rákóczi út, Hrsz:3	Helyi identitást kifejező emlékmű
7	T0100652_VR MÁV-leltári számú vasútállomás felvételi épület	Bem József utca 6.	Az egységes vasúttársasági típusú szerinti standard műszaki megoldásai olyan értékek, melyeknek visszaállítása nem csak üzemeltetői, hanem települési közérdek is egyben. A neoreneszánsz homlokzatot erős lábazati sáv, középső osztópárkány és a falak oldal élein falisáv, valamint íves szemöldökdíszű és a teljes nyílászárókon körbefutó armírozású nyílászárók jellemezték. A sárgás színezésű mezőszíneket fehér tagozatok egészítették ki. Az eredeti héjazat vörös cserép. A tető az oromzaton dísz szelemenekkel 70 cm méretékben túl volt nyújtva.

Kérelem településképi bejelentési eljáráshoz

Reklám, reklámhordozó elhelyezéséhez

1. Bejelentő adatai:

Neve (szervezet esetén neve, képviselője):

.....

Lakcíme (szervezet esetén székhely):

.....

Levelezési címe:

.....

Telefonos elérhetősége:

.....

E-mail címe:

.....

2. A folytatni kívánt reklám, illetve reklámhordozó:

Elhelyezésének megnevezése:

.....

.....

Helye.....Hrsz.:.....

A reklámelhelyezés tervezett időtartama.....

3. Benyújtott mellékek megnevezése, példányszáma:

.....

.....

.....

.....

Biharnagybajom,

Kiállítás dátuma

.....
Bejelentő (építtető) aláírása

Kérelem településképi bejelentési eljáráshoz

Építmény, építményen belüli rendeltetési egység rendeltetésének, vagy rendeltetési egység számának megváltoztatásához

1. Bejelentő adatai:

Neve (szervezet esetén neve, képviselője):

.....

Lakcíme (szervezet esetén székhely):

.....

Levelezési címe:

.....

Telefonos elérhetősége:

.....

E-mail címe:

.....

2. A folytatni kívánt rendeltetés változtatás megnevezése:

.....

.....

.....

3. Helye.....Hrsz.:.....

4. Benyújtott mellékletek megnevezése, az országos építésügyi követelményeknek és a helyi építési szabályzatnak való megfelelés dokumentációja, példányszáma:

.....

.....

.....

.....

Biharnagybajom,.....

Kiállítás dátuma

Bejelentő (építtető) aláírása

HELYI ÉRTÉKVÉDELMI KATASZTER

Biharnagybajom község helyi településképi rendeletének megalapozásához

A jelenleg is érvényes településrendezési eszközhöz készült örökségvédelmi hatástanulmány. Ennek része a helyi érdekvédelmi kataszter. Ebben szerepel a helyi értékvédelemre javasolt épületek, továbbá a védelemre nem javasolt, de helyi és tájra jellemző építészeti megoldásokat magában hordozó, kiemelt figyelmet érdemlő épületek köre.

Az érték vizsgálatra alapozva vontak helyi védelem alá a település azon épületeket, melyek a település történelme szempontjában kiemelkedő, illetve hagyományt őriz, melynek fenntartása, fejlesztése, megőrzése a helyi közösség számára fontos.

Ez a 12/2005. (VII. 15.) rendelet, illetve annak többszöri módosításával történt.

Az értékvédelmi kataszter a műemlék épület mellett a helyi védelemre továbbra is érdemes épületeket tartalmazza. Értéknek tekintett még két emlékmű is és így szerepel a Kataszterben. Ez a lista azonban nem lezárt, a későbbiekben, még a helyiek akarata szerint bővíthető.

Helyi területi védelem eddig nem volt a településen. Szakmai indok és értékvizsgálat alapján ilyen védelmi kategória bevezetésére szükségessé vált.

Biharnagybajom, 2017. augusztus hó

Földesi Zoltán
mb. főépítész

Leírás: A református templomot 1757-ben kezdték el építeni. A templom 1760-61-re lett kész. 1761. november 30-án, advent első vasárnapján szentelték fel. A torony építéséhez 1785. július 13-án kezdtek neki. 1804-ben készültek el a padok, a szószék, a mennyezet, A háború okozta károkat 1947-48-ban javították ki. Ekkor lett csonka a torony költségkímélés végett. A toronysüveg helyreállítása 1984-ben történt meg, de az eredeti süveget építészeti meg sem közelítette. 2004-2006 között teljes felújításra került sor.	Biharnagybajom,.	
	Református Templom	
1		
Leírás: Az előkert nélküli utcával párhuzamos gerincű épület felújítás után is megtartotta eredeti építészeti értékeit. Az eklektikus stílusú, neobarokk építészeti díszítéseket tartalmazó középület a főutca meghatározó épülete.	Biharnagybajom,	Hrsz:
	Polgármesteri hivatal	
2		

Leírás: A Tarr család gazda- és lakóháza irodaépületként hasznosított őrzi a településközpont jellemző, előkert nélküli épület elhelyezését. A hosszanti nyújtott kialakítású ablakok és az oromfalal, utcával párhuzamos gericű tető is arhetipikus megoldás.	Biharnagybajom,	Helyrajzi szám:
	Iroda épület	Védelem foka: helyi
3		

Leírás: Az 1755-ben épült lakóház háromosztatú volt, kisház, pitar és nagyház megosztásban, elől végig darulábas fa oszlopú tornáccal, melyet ház elejének neveztek. A kisházban a mai napig is megvan a búbos kemence, melynek szája a konyhába nyílik. A ház fala nagyméretű vályog, hajzata nád, cserép szegéllyel. A nád hajzatot hámozatlan rudak és lécek tartják.	Biharnagybajom,		Hrsz: Műemléki törzsszám:
	Szűcs Sándor emlékház és kovácsműhely múzeum		országos műemlék – azonosító:
			

4

4

Leírás: Népi lakóház mintegy 200 éves, többször volt felújítva. Az emlékház kortársának mondható épület tornácos, három osztatú kialakítású, vastag vályog falai kellemes klímát biztosítanak a lakóknak. Az utcai homlokzat deszkaoromzata archetipikus megoldás.	Biharnagybajom,		Helyrajzi szám:
	Népi lakóház, udvar		Védelem foka: helyi

5

5

--	--

Emlékművek	Biharnagybajom, Rákóczi u.	Hrsz: 3, ill. 150
	Első világháborús emlékmű	1848-49-es emlékmű
	 	